

LEVELEZŐINK ÍRJÁK

HOGYAN SEGÍTI A BORSOD-ABAUJ-ZEMPLÉN MEGYEI TANÁCS KÖNYVTÁRA A VÁLASZTÁSI AGITÁCIÓT?

A Borsod-Abauj-Zemplén Megyei Tanács Könyvtára az országgyűlési választásokról szóló sajtóközlemények megjelenése után munkatervvel dolgozott ki, hogyan fogja segíteni a választási agitációt. A könyvtári munka április hóban és május első felében arra irányul, hogy Miskolcon és a megye területén — összhangban a kultúr-agitációs és népnevelő munkával — segítse a mezőgazdaság és az ipar célkitűzéseinek elérését és tülteljesítését, emelje a dolgozók politikai, szakmai és általános műveltségét.

A megyei könyvtár Miskolc területén négy kiállítást rendez, melyek bemutatják könyvanyagát, fényképekkel és egyéb dokumentumokkal, az elmúlt rendszerben a dolgozók politikai jogfosztottságát, szemléltetik, hogyan éltek a dolgozók a multban és hogyan élnek most, továbbá a helyi viszonyokra vonatkozólag érzékeltetik, milyen fejlődésnek ment keresztül Miskolc az öt éves terv megvalósítása során. A megye valamennyi népkönyvtárában összesen 279 községben kiállítások lesznek, melyek a fentiekhez hasonló módon ábrázolják, hogy a módosított öt éves terv segítségével hazánk a vas, az acél országává, a gépek országává, fejlett ipari és mezőgazdasági országgá alakul át. A kiállítások szemléltetik azt is, hogy kik szavazhattak a multban és kik szavazhatnak most, továbbá kidomborítják azt a tényt, hogy az új országgyűlési választások hatalmas lépést jelentenek a demokratikus jogok ki-terjedésének útján, mivel a 18 és 19 éves korban levők most választanak először.

Bemutatják a dolgozók közvetlen részvételét az állam igazgatásában, azt, hogy a képviselőjelöltek az üzemekben, falvakban és intézményekben, valamint a tömegszervezetekben jelöltek.

A választások lezárásáig a megyei könyvtár Miskolc területén két irodalmi és öt termelési jellegű ankétot rendez, melyek a választási munka, a békelharc ügyét szolgálják, továbbá segítik az ipari termelést, a dolgozók egyéni kezdeményezéseinek — újítások, észszerűsítések — fokozását és egyidejűleg könyvkiállításokkal lesznek egybekötve. A járási könyvtárak a megye területén hasonló szempontok alapján 32 ankétot rendeznek.

A könyvtári munkaterv feladatául tűzte azt is ki, hogy a választásokig mind a Megyei Könyvtár, mind a járási könyvtárak az olvasók számát 10 százalékkal növeljék. Széles körben bevonjuk az ifjúságot az olvasásba és ennek érdekében tíz mesedelelőt szervezünk. A választásokig megyénkben az edelényi és sátoraljaiújhegyi járásokban öt-öt, a szikszói járásban hat, a miskolci járásban három új népkönyvtárat létesítünk, a régebbi népkönyvtárak közül 55 könyvtár könyvállományát kibővítjük.

A Megyei Könyvtár — a fővárosi nagy könyvtárak példája nyomán — első ízben készít bibliográfiákat, melyeknek célja elsősorban az olvasás bekapcsolása a választási kultúr-agitációba. Ezeket a bibliográfiákat sokszorosítjuk és megküldjük a járási és népkönyvtáraknak, valamint Miskolc területén lévő üzemi, szakszervezeti és egyéb könyvtáraknak.

Szöllősy Tibor,
a Megyei Könyvtár munkatársa.

A KÖNYVTÁRELLÁTÓ ÉS A NÉPKÖNYVTÁRI KÖZPONT FIGYELMÉBE!

Járási könyvtárunk megnyitásához, a munka megkezdéséhez a szükséges útmutatást és segítséget a kaposvári Megyei Könyvtár megadta. Könyvtárunk átalakulása előtt a könyvállomány 1952 végén 2800 kötet volt. A mult év utolsó hónapjaiban az olvasók száma 800, a kölcsönzések száma kerek számban 2000 volt. A Népkönyvtári központ a Járási Könyvtár megnyitására 1300 kötet könyvet küldött — mint írta — ter-ven felül, de a szükséges kartonokat nem küldte el és így január második felében — hogy az új könyveket kikölcsönözhesük — kénytelenek voltunk megkezdeni a könyvek kartonozását kéz-írással. Január 23-án megérkezett a könyvek egy részének kartonja, a többi azóta sem kaptuk meg. Március 3-án ismét kaptunk 557 kötet könyvet kartonok nélkül. Sürgető levelemre a Népkönyvtári Központtól azt az értesítést kaptam, hogy mindenféle nyomtatványt a Könyv-terjesztő Vállalat könyvtárellátó osztályától kell igényelni, illetőleg szükség szerint megrendelni. Meg is rendeltem nyomban a szükséges mennyi-séget, hogy mielőbb ki tudjam elégíteni a népkönyvtárosok igényét. Körülbelül három hét el-telte után küldtek mintegy 1300 kölcsönző kártyát a kért nyomtatványok helyett, azzal a meg-jegyzéssel, hogy azért küldtek ennyit, mert nincs módjuk 100 forintón felül utánvétellel szállítani. A kölcsönző kartonokat nem küldtem vissza, mert fel tudom őket használni, de megírtam, hogy én olvasójegyet és belépési nyilatkozatot kértem. Ez utóbbi rëndelésekre sem jött meg, sem vá-lasz, sem nyomtatvány. Ezután megkérdeztem a Népkönyvtári Központtól, árulják el végre, hogy hol lehet megrendelni az említett nyomtatványo-kat. Járási Könyvtárunkhoz ideiglenesen három járás — Siófok, Fonyód és Tab — tartozik 78 községgel. Ezek közül 37 községben, 3 gépállo-máson és ezenkívül a lengyeltóli kórházban van könyvtár, tehát összesen 41. A könyvtárosok so-rozatosan ostromolnak a nyomtatványokért. A karádi könyvtárosunk például azt írja, hogy »sziveskedjék olvasójegyet, kartonokat küldeni, mert az olvasók száma állandóan növekedik«.

A Népkönyvtári Központtól legújabbán kapott könyvekkel csak kölcsönzői kártya és letélap érkezik. Erről körlevélben is értesítettek. Probléma volt számomra, hogy mily módon tudom majd megállapítani egy könyvről, hogy hol van. A kérdést így oldottam meg: a leltárkönyv meg-jegyzés rovatába a megfelelő könyv után beírom annak a könyvtárnak a számát, amelyiknek a könyvet kiküldtem. A könyvtár számának a leltárkönyv megjegyzés rovatába való beírása jóval kevesebb időt vesz igénybe, mint a raktári la-pok szoros ábc-ben rendezése. Véleményem sze-rint ezzel a módszerrel időt és anyagot tu-dunk megtakarítani és pontos, világos képet ka-punk a könyvek holletéről. A könyvek állomá-nyáról két leltárkönyvet vezetek. Az egyikben a helyi kölcsönzés anyagát tartom nyilván, a má-sikban a népkönyvtárakba küldött és küldendő könyveket. A könyvek megérkezése után kísé-rő-jegyzéken mindjárt két részre osztom a könyve-ket. Külön leltári számot kap az anyag, ame-lyet a helyi kölcsönzésre visszatartunk és külön számot a népkönyvtárak anyaga. A helyi köl-csönzés anyagához még leltélap sem kell, mert tudom, hogy ami a növekedőnaplóba be van írva, az mind itt van a könyvtárban. A népkönyv-tárakba küldött anyag leltélapjait a könyvek ki-küldése után könyvtáranként rendezem, a raktári

lapot pedig a most említett módszer szerint helyettesítem a könyvtár számával a megjegyzés rovatra való bejegyzéssel. A növekedő forgalmat azonban a meglévő könyvtárlomány alig bírja. Nagyon nehéz a 880 olvasó igényét kielégíteni, amely januárban 3044, februárban 3142 kölcsönzött kötet volt.

Kovács János,
a siófoki Járási Könyvtár vezetője.

A KÖNYVEK MEGÓVASAROL, AZ AJANLÓ BIBLIOGRAFIÁKRÓL ÉS AZ ÚJ KÖLCSÖNZÉSI ELJÁRASRÓL

Könyvtárunkban úgy küzdünk a könyvtárlomány épségéért, hogy könyveinket száraz és eszelltethető szekrényben, polcon tartjuk és függőnyvel védjük őket a por és nap ellen. Nevelő munkával már elértük, hogy olvasóink papirt hoznak magukkal és abba csomagolva viszik haza a kölcsönvett könyveket. Ez különösen fontos a gyermekeknel tinta- és zsírpécsett ellen. A könyvtárlomány fokozott védelméért küzdünk akkor is, amikor aktívainkkal együtt meglátogatjuk azokat az olvasókat, akik nem hozzák vissza határidőre a kölcsönvett könyveket. Ilyenkor rendszerint kiderül, hogy a könyv beszennyeződött, vagy elveszett. Az olvasóval a kárt megtérítjük. Széleskörű aktív-hálózatunk munkájának eredményeként könyveink elkallódása a legkisebbre csökkent, évenként alig éri el a két százalékot.

Az ajánló bibliográfiák könyvtárunkba a Megyei Könyvtárból érkeznek. Nagy jelentősége van a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár olvasóterveinek, mert csoportosítja az egyes kérdésekkel foglalkozó könyveket és természetű olvasásra neveit az olvasókat. Könyvtárunk tagjainak körülből 20–25 százaléka olvas már terv szerint. Az ajánló bibliográfiák és olvasótervek a könyvtáros munkáját nagyon elősegítik, mert nem kell állandóan keresnie a megfelelő könyveket, hanem a terv szerint cserélheti őket. Arra törekszünk, hogy olvasóinknak 90 százaléka terv szerint olvasson. Ehhez azonban szükséges, hogy az ajánló bibliográfiák és olvasótervek idejében juszanak el a könyvtárakba. Az eddig megjelent (1952–53.) bibliográfiák alapján könyvtárunkban több kiállítást rendeztünk. Javaslom, hogy a jövőben nagyobb számban jelenjenek meg bibliográfiák és olvasótervek, és az utóbbiakat minél nagyobb példányszámban küldjék meg a könyvtáraknak. Az 500-nál több olvasóval bíró könyvtárak új kölcsönzési eljárásával kölcsönzünk, olyan módon, mint ahogyan azt a Könyvtáros februári számában ismertette. Az a báj, hogy nincs kellő mennyiségű nyomtatvány. Ezen szerintem úgy lehetne segíteni, hogy a különféle módszerekkel dolgozó könyvtárak számára külön-külön nyomtatványokat küldene a Könyvtárellátó. Az új kölcsönzési eljárás nálunk bevált és helyes is, mert az olvasó és a könyvtáros idejéből kevesebbet vesz igénybe.

Kovács Kálmán,
hajduhadházi népkönyvtáros.

KÖNYVISMERTETÉS — GYERMEKEKNEK

»Akarod tudni, miért neveztek el utcát Vologya Dubinyinról? Gyere el vasárnap délelőtt 10 órákor könyvtárunkba! — közölte hirdelményünk idejében az olvasókkal. L. Kasszilj—M. Poljanovszkij: »Vologya utcája« című könyve gyermekeinknek kedves olvasmánya, de a felnőttek is szívesen olvassák. A Magyar-Szovjet Barátsági Hónap alkalmából rendezett könyvismertetésünkre 70 pajtás gyűlt össze fiókkönyvtárunk olvasótermében a Dugonics-utcai leány- és fiúiskolából, valamint a Jázmin-utcai fiú- és a Köztársaság-

téri leányiskolából. A pajtások nagy figyelemmel hallgatták Vologya Dubinyin, a hős szovjet úttörő történetét, vidám életét és a hősi tetteket, amelyekkel bebizonyította a fasiszta támadás idején, hogy mindennél forróbban szereti hazáját. A pajtások nagyraesze olvasták a könyvet. Sok kérdést tettek fel az előadónak, hűsz hozzászólás hangzott el a könyvbeszámoló után. »En azt tanultam Vologyatól, hogy nem szájhősködött — mint sokszor én —, hanem mindig megtartotta a szavát — mondta az egyik pajtás. Egy leányka azt mondta, hogy ő még többet szeretne tudni Vologyáról, ezért javasolja, hogy a pajtások írjanak Vologya édesanyjának a Szovjetunióba. A pajtások nagy lelkesedéssel fogadták a javaslatot. A Dugonics-leányiskola történelem-szakköre fogalmazza meg a levelet és a következő összejevelten felolvassák és majd a szovjet követség útján eljuttatjuk Vologya Dubinyin édesanyjának.

Holló Ferencné,
a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
44. sz. fiókjának vezetője.

EGY ÉLETREKELTETT NÉPKÖNYVTÁR

Nyékldházán másfél évig egyáltalán nem működött a könyvtár. Február 1-én vettem át a könyvtár vezetését. Azonnal megkezdtem a kölcsönzést. Az iskolás gyermekek Micsurin-szakkörrel jöttek, behívtam őket a könyvtárba. Mindjárt első este 21 olvasó iratkozott be a könyvtárba. Megkezdtem rögtön a népszerűsítési munkát is, választójegeket adtam ki és házról házra járva, mindenütt beszéltem a könyvtárunkról. Látogatásaim eredményeként másnap már 36-an iratkoztak be a könyvtárba, a harmadik napon pedig 40 új olvasóval szaporodott a tagoló száma. A legutóbbi könyvkölcsönzőnkör már 71 olvasó jött könyveikért. A könyvtárban a könyvtárlomány kevésnek bizonyult és ezért már kérttem is a megyei könyvtártól kiegészítést. A dolgozók nagyon megszerették a könyvtárat és örülnek, hogy ponyvairodalom helyett komoly, nevelőhatású könyveket olvashatnak.

Gere Irma,
nyékldházai népkönyvtáros.

HOGYAN SEGÍTI A TAVASZI MUNKÁKAT A SZÉKESFEHÉRVÁRI MEGYEI KÖNYVTÁR

A Megyei Könyvtár mezőgazdasági szakmunkákkal látta el a falusi népkönyvtárakat és állandó kapcsolatot tart fenn a Megyei Tanács mezőgazdasági osztályával, hogy segítse a dolgozók tavaszi munkáját. A könyvtár dolgozói a mezőgazdasági osztállyal egyetértve, mezőgazdasági könyvekről ismertető előadásokat rendeznek. Ilyen volt például a 450 lakosú Leshegyen, ahol Dajbukát Antal tanító és a felesége, aki könyvtáros, de tanító is, oly jól megszervezte az irodalmi estet, hogy a falu lakosainak fele meghallgatta Bagoly Bélának, az enyingi Járás Tanács főagronómusának több szakkönyvről tartott előadását. A kérdésekre részletesen válaszolt. Az előadó asztalán állattenyésztési szakmunkákat állítottunk ki. Ezen az estén minden mezőgazdasági könyvet kölcsön vettek a községi népkönyvtárból, úgyannira, hogy a könyvtárlományt 60 újabb kötettel kellett kiegészíteni a következő napokban. Fejér megye 42 termelő csoportjával is kapcsolatot teremtetünk, levélben felhívtuk tagjaikat, hogy munkaeredményük érdekében olvassák a népkönyvtár szakmunkáit. Ugyanakkor megkértük a könyvtárost, hogy segítse a tszcs-tagok szakmai és politikai továbbképzését. Mindezer módszereket ajánlottunk neki. Az előadások és kiállítások rendezését folytatjuk.

Havrilla János,
a székesfehérvári Megyei Könyvtár
dolgozója.

EGY KITÜNŐ KEZDEMÉNYEZÉS

Szakkönyvtárunkban nagyon keresik a gyermek-képeskönyveket. Sokat vásárolok, mert a gyermekeken keresztül aztán megszerzem olvasónak a szüleit is. Hazaj képekönyv azonban kevés van és ami van — drága. Ugy segítettem magamon, hogy egy tucat szovjet képeskönyvet vásároltam a Horizontnál. Gyönyörűek és olcsók. Április 4-1 felajánlásokra egy kétfelű brigádot szerveztem. En nyersen lefordítottam a szovjet képeskönyvek verseit, Vágó Jánosné szak-társnő pedig, aki ügyesen versel, átírta verseibe e szövegeket. Ezután a legépelet verseket négy könyvbe beragasztottuk. A többi szovjet képeskönyvet is így tesszük majd írásban is megismerhetővé gyermekeink számára.

Liborcz Alice,

a Középtülettervező Vállalat könyvtárának vezetője.

FIÓKKÖNYVTÁRAK — SZALLASHELYEKEN

Vállalatunknál nem állandó a létszám és így az olvasómozgalom is változó jellegű. Az olvasás érdekében fiókkönyvtárakat tartok Yenn külömléle szállashelyeken és így biztosítom, hogy a dolgozók munka után könnyen könyvhöz jussanak. A 4287 kötetnyi könyvvállományból nyolc fiókkönyvtárat tartok fenn. Ezekben is van könyvtáros, aki minden hónapban egyszer beszámol munkájáról. A közömböseket és azokat, akik másokat az olvasásról lebeszélnek — mert ilyenek is vannak —, meggyőzőm és olvasókká szervezem. A központi könyvtárunk olvasóinak száma 487.

Csorba Ilona,

a miskolci 34. sz. Mélyépítőipari Vállalat könyvtárosa.

EGYRE TÖBBEN KERESIK A MEZŐGAZDASÁGI SZAKKÖNYVEKET

Amikor nemrég meglátogattam a berekböszörményi termelőszövetkezetek könyvtárát, kiderült, hogy egyre többen keresik a magyar és szovjet mezőgazdasági szakkönyveket. A tagok már felismerték a nagy segítséget, amit e könyvekből munkájukhoz kaphatnak. Berekböszörményben három termelőszövetkezet van. Id. Szilágyi László, a Petőfi-Tsz 50 év körülj elnöke elmondotta, hogy náluk nagy forgalma van a könyveknek, mert a tagok tudják, hogy tanulás nélkül nem lehet jó munkát végezni. Pál Vilmosné, a tsz könyvtárosa rendszerben tartja könyvvállományát és jól ismeri olvasóit, foglalkozik velük. Panasolja, hogy kevés a könyvük, különösen a mezőgazdasági szakkönyv, pedig ezeket nagyon keresik, továbbá

Solohov: »Uj barázdát zámt az eke« c. könyvét, amelyből a könyvtárnak csak egyetlen példánya van. Eppen ottlétemkor a tsz takarmányfelelőse takarmányozással foglalkozó könyvet kért, mert — mint mondja — csak úgy tudja helyesen irányítani a takarmányozást, ha megismeri a szovjet módszert, mert nem elég az, amit az apjától és nagypapjától tanult. Olyan könyveket kíván, amelyekből megismerheti a szovhozok és kolhozok minden munkáját. A könyvtáros kérte, hogy mielőbb küldjünk könyvtárának mezőgazdasági szakkönyveket és mezőgazdasággal foglalkozó szépirodalmi műveket. Járásí Könyvtárunk a kérelmet azóta már teljesítette.

Nagy Lajos,

a berettyóújfalusi Járásí Könyvtár vezetője.

JÓ PÉLDA

Bánhorvát községben Palcsu Gyula két hónapja vette át a népkönyvtár vezetését. Amikor munkakörét átvette, a könyvtárnak 17 olvasója volt — azóta 104-re emelte az olvasók számát. A községi tanács minden segítséget megad a könyvtárosnak a szervező és nevelő munkában és végrehajtja a minisztertanácsi határozatot. Ez természetesen lelkesíti a könyvtárost, még több kedvvel végzi munkáját és arra törekszik, hogy a népkönyvtárnak még több olvasót szerezzen.

Gáspár Mihály,

a miskolci Megyei Könyvtár dolgozója.

A NÉPKÖNYVTÁROSOK MUNKAKÉSZSÉGÉT NÖVELI, HA TÖRÖDÜNK VELÜK

Legutóbb a járás területén lévő népkönyvtárak könyvvállományát vizsgáltuk meg selejtezés szempontjából. Munkánk nem annyira a selejtezés tekintetében — mert kislejtezni való úgyszólván alig akad! —, hanem a népkönyvtárak eddigi elhanyagoltságának megszüntetése érdekében volt eredményes. A legtöbb könyvtárban ugyanis a könyvek használatlanul porosodtak. Felelősség terheli emiatt a tanácsokat is, mert a minisztertanácsnak a könyvtárak fejlesztéséről hozott határozatát semmibe sem vették. Igyekszem minden eszközt igénybevenni, hogy a könyvtárak munkáját értékeljék és segítsék. Vizsgálatunk eredménye az, hogy a könyvtárosok kivétel nélkül örültek a velük való törődésnek és azóta több kedvvel, munkakészséggel dolgoznak. Látogatásom óta egyenest érik a levelek, amelyekben tanácsot, segítséget kérnek. A tanulság az, hogy a népkönyvtárakkal foglalkozni kell és megvédeni őket a kötelezőket még nem ismerő tanácsok közömbösségével szemben.

Martonosi Pál,

a kiskunhalasi Járásí Könyvtár vezetője.

»A KÖNYVTÁROS« MEGJUTALMAZOTT LEVELEZŐI

KOVACS János, NAGY Lajos, GÁSPAR Mihály, GERE Irma, HOLIÓ Ferencné, FODOR György, CSORBA Ilona, KOVACS Kálmán, NAGY Attiláné, LIBORCZ Alice, KELLNER Bernát, KERÉKES András, dr. SZABO Tibor, BECSKI Andor, CZIHAK József, KISS Lajos, SZANTÓ János, TAUBERT Gyula, NANAY László, GYÖRÝ György levelezőink között kiosztottuk a következő könyveket:

A szovjet hazafiságról; Móricz Zsigmond: *Életem regénye*; Ember György: *Három a hegyek között*; Berjózko: *Békés város*; Móricz Zsigmond: *Rózsa Sándor I—II.*; Nexó: *Elveszett nemzedék*; A. Tolsztoj: *Emigránsok*; Ady Endre: *Fekete lobogó*; Kocubinszkij: *Fata Morgana*; Orbeliani: *A bölcsesség meséskönyve*; Arany János *válogatott művei I.*; Vajda János *válogatott művei*; Thackeray: *Henry Esmond*; Tolsztoj: *Karenina Anna*; Maliskin: *Istenhátamögötti emberek*; Goda Gábor: *Farkasok között*; *Az Arany és a nyomor világa*; *Uj kínai elbeszélők*; *József Attila válogatott művei*; Sejnman: *A Vatikán a második világháborúban.*